

BASIN BÜLTENİ**16.03.2026****DEVA Partili Elif Esen: “Yaşlı veya engelli aile üyelerine bakan kadınlar ücretsiz eğitimle mesleklenmeli”**

DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul Milletvekili Elif Esen, “Kadınların Ekonomik Olarak Güçlendirilmesi için Bakım Politikaları ve Hizmetlerinin Geliştirilmesi” başlıklı panelde bakım ekonomisine ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Panel, Uluslararası Kadınlar Günü kapsamında Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu ve İsveç Büyükelçiliği tarafından düzenlenen etkinlik çerçevesinde gerçekleştirildi. Panel tartışması, BM Kadın Birimi Türkiye Program Yöneticisi Ebru Ağduk’un moderatörlüğünde düzenlendi. Panelde Elif Esen’in yanı sıra Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Ofisi Direktörü Yasser Hassan ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) Türkiye Başkan Yardımcısı ve Ankara Ofisi Başkanı Mehmet Üvez konuşmacı olarak yer aldı.

“Bakım emeği görünmeyen bir ekonomi”

Panelde konuşan Elif Esen, bakım emeğinin kadın ve erkek arasındaki cinsiyet eşitsizliğinin en görünür alanlarından biri olduğunu vurgulayarak bakım sorumluluğunun kadınların ekonomik ve sosyal yaşama katılımını doğrudan

etkilediğini söyledi. Esen, bakımın yalnızca aile içinde yürütülen bir sorumluluk değil, kapsayıcı ve sürdürülebilir ekonomik kalkınma açısından da stratejik bir yatırım alanı olduğunu ifade etti. Türkiye’de evde bakım hizmetlerinin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı tarafından iki kanaldan yürütüldüğünü hatırlatan Esen, özellikle ağır engelli, yaşlı veya bakıma muhtaç bireylerin bakımının sosyal devletin asli sorumluluklarından biri olduğunu belirtti. Bu hizmetlerin hak temelli, nitelikli ve sürdürülebilir bir sistemle yürütülmesinin hem bakım alanı hem de bakım veren açısından büyük önem taşıdığını dile getirdi.

“Mevcut model aileye nakit destek üzerinden işliyor”

Esen, Türkiye’de mevcut bakım modelinin büyük ölçüde aile temelli bir yapı üzerinden yürüdüğünü belirterek sistemin “aileye destek vererek bakımın evde yapılmasını teşvik etmek” anlayışı üzerine kurulduğunu söyledi. Evde bakım yardımı gibi programların çoğu zaman profesyonel bakım hizmetinin yerini tutamadığını ifade eden Esen, evde bakım desteğinden yararlanan hanelerde bakım görevini çoğunlukla kadınların ücretsiz ve güvencesiz biçimde üstlendiğini vurguladı. Bu nedenle akademik literatürde bakım emeğinin sıklıkla “görünmeyen bakım ekonomisi” olarak tanımlandığını hatırlattı.

“Bakım alanının da bakım verenin de hakkını koruyan bir sistem gerekli”

Bakım hizmetlerinin izlenmesi ve denetlenmesindeki eksikliklere de değinen Esen, bakım verenlerin çoğu zaman bu alanda eğitilmiş olmaması, bakımın niteliğinin ölçülememesi ve ihmal ya da istismar riskinin tespiti zorlaşması gibi sorunların mevcut sistemin yapısal açıkları arasında bulunduğunu söyledi. Bu nedenle bakım hizmetlerinin ailelerin fedakârlığına bırakılabilecek bir alan olmadığını vurguladı.

“Türkiye yaşılanıyor, bakım ihtiyacı büyüyor”

Türkiye’nin hızla yaşılanan bir nüfus yapısına doğru ilerlediğine dikkat çeken Esen, demans, Alzheimer ve kronik hastalıkların artmasıyla bakım ve evde bakım hizmetlerine yönelik ihtiyacın giderek büyüdüğünü söyledi. Uzmanlara göre önümüzdeki yıllarda yaşlı nüfusun hızla artacağını ve mevcut modelle geleceğin bakım ihtiyacını karşılamamanın mümkün olmayacağını ifade etti.

“Bakım sigortası artık tartışılmalı”

Esen, bakım hizmetlerinin sürdürülebilirliği için devlet destekli, gelire göre katkı payı içeren ve bakımı kamusal bir hak olarak tanımlayan bakım sigortası sisteminin tartışılması gerektiğini belirtti. Bakım verenlerin sosyal güvenlik sistemine dahil edilmesi, bakım süresinin çalışma süresi olarak kabul edilmesi, bakım merkezlerinin yaygınlaştırılması ve izleme-denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi gerektiğini ifade etti.

